

*Бойко Марина,
студентка 4 курсу
відділення дошкільної і початкової освіти
Науковий керівник: Слупіцька С. М.,
викладач іноземних мов
Комунальний вищий навчальний заклад
«Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т. Г. Шевченка»*

РОЛЬ І МІСЦЕ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Позакласна робота з іноземної мови є ваговою складовою всього освітнього процесу початкової школи. Вона розкриває низку додаткових можливостей як для вчителів, так і для учнів початкової школи. Грамотно організована і проведена позакласна робота не лише поглиблює і розширює знання дітей з іноземної мови, але й сприяє зацікавленню учнів у її вивченні, підвищенні мотивації до знайомства з її культурою. Вона систематизує та вдосконалює набуті знання і навички, розвиває комунікативну компетентність, допомагає розкрити вміння і таланти учнів. Значного прогресу можна досягти з упровадженням відповідних технологій, що зможуть зробити освітній процес більш гнучким, індивідуалізованим.

Позакласна робота з іноземної мови має велике розвивальне, загальноосвітнє і виховне значення. Ця робота не тільки поглиблює і розширює знання мови, але і сприяє розширенню культурного кругозору, ерудиції молодших школярів, розвитку їх творчої активності, духовно-моральної сфери, естетичних смаків, і, як наслідок, підвищує мотивацію до вивчення мови та культури іншої країни та активного освоєння культури своєї країни.

Позакласну роботу з іноземної мови можна визначити як «систему неоднорідних за змістом, призначенням, методикою проведення і форм освітньо-виховних позаурочних заходів, які виходять за межі навчальних освітніх програм» [3; 279].

Така робота будеється на наступних принципах:

- зв'язку із життям та навчальною діяльністю;
- комунікативної активності учнів;
- урахування рівня мовної підготовленості учнів на уроках іноземної

мови;

- врахування вікових особливостей учнів;
- поєднання колективних, групових та індивідуальних форм роботи;
- міжпредметних зв'язків у підготовці та проведенні заходів, що збагачує позакласну роботу з іноземної мови, сприяє підвищенню інтересу до неї та якості її проведення.

С. Ю. Ніколаєва зазначає, що **цілями** позакласної роботи з іноземної мови повинні бути:

- розширення і поглиблення знань, навичок і умінь в оволодінні іншомовною комунікативною діяльністю;
- стимулювання інтересу учнів початкової школи до вивчення предмета;
- всебічний розвиток особистості, включаючи інтелектуальну, емоційно-вольову та духовно-моральну сфери.

Позакласна робота з іноземної мови вирішує такі **завдання**:

- удосконалення знань, навичок і вмінь, набутих на уроках іноземної мови;
- допомога дитині у формуванні світогляду;
- розвиток дитячих творчих здібностей, самостійності, естетичних смаків;
- виховання любові і поваги до людей свого рідного краю і країни, мова якої вивчається [3].

В методичній літературі та у практиці початкової школи традиційно розрізняють три **форми позакласної роботи** з іноземної мови: індивідуальні, групові та масові.

Індивідуальна позакласна робота проводиться з окремими учнями, під час якої діти розучують вірші, пісні, створюють проекти, готуються до олімпіади з іноземної мови. Індивідуальна робота може проводитися постійно або епізодично.

Групова форма позакласної роботи має чітку організаційну структуру і відносно постійний склад учасників, об'єднаних спільними інтересами. До цієї

форми належать різноманітні гуртки: розмовні, вокальні, драматичні, позакласного читання. Заняття в гуртках проводяться регулярно.

Масові форми позакласної роботи не мають чіткої організаційної структури. Це ранки, конкурси, фестивалі; до них залучають велику кількість учасників.

За змістом можна виділити такі форми позакласної роботи з іноземної мови в початковій школі: 1) змагальні, 2) культурно-масові. *Заходи змагального характеру*: конкурс, гра, олімпіада, вікторина. *Заходи культурно-масового характеру*: презентація роботи гуртка, ранок, драматизація казок.

В окрему форму позакласної роботи виділяють **Тиждень іноземної мови** у школі, яка є найхарактернішою з точки зору можливого залучення учнів початкової школи до його проведення.

Отож, під позакласною роботою з іноземної мови розуміють «спеціальні заходи, які проводяться в позаурочний час і мають зміст, який не завжди передбачений навчальною програмою, специфічні форми, методи та прийоми проведення й організовуються на основі добровільної участі в них учнів» [1].

Найбільш поширеними видами позакласної роботи в початковій школі є ігри, ранки, свята, презентації проектів, драматизації казок.

Позакласна робота з іноземної мови спрямована на закріплення, поглиблення знань, застосування їх на практиці, розширення кругозору учнів, формування їх наукового світогляду. Не менш важливим є вироблення умінь і навичок самоосвіти, розвиток творчих здібностей, організація дозвілля, культурного відпочинку.

Список використаної літератури:

1. Єрмоленко Л. П. Комунікативна компетенція засобами позакласної роботи з англійської мови. / Л. П. Єрмоленко – Х.: «Основа», 2011. – 80 с.
2. Нікітенко В. А. «Сучасні технології проведення позакласної роботи з англійської мови». / В. А. Нікітенко – Х.: «Основа», 2013. – 180 с.
3. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник. – Вид. 2-ге, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.

4. Павлова Н. Г. Скарби англійської літератури: літературний турнір / Павлова Н. Г., Фетова А. Н. // Зарубіжна література в школах України: журнал. – Київ: Антросвіт. – 2010. – №3. – С. 58-60.